
PROGRAM RADA UOSI SMŽ ZA 2024. GODINU

NAZIV UDRUGE:	Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije UOSI SMŽ
ADRESA:	Jelene Babić 18
MJESTO:	44250 Petrinja
ODGOVORNE OSOBE:	Dijana Smajo, predsjednica Duško Marić, dopredsjednik Snježana Tomašević, izvršna direktorica
TELEFON:	044/719 482
MOBITEL:	091/4050 530 – Dijana Smajo 091/544 4762 – Duško Marić 091/602 1415 – Snježana Tomašević
ELEKTRONIČKA ADRESA:	info@uosismz.hr

1. AKTIVNOSTI PROGRAMA RADA UOSI SMŽ U 2024.

STRATEŠKI CILJ 1:

Unaprjeđenje ljudskih prava i podrška u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom

SPECIFIČNI CILJ 1.1.

Informiranje, savjetovanje osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u ostvarenju prava

AKTIVNOST 1.1.1.

Pružanje aktivnosti informiranja na području cijele SMŽ u obliku izravnog rada sa strankama iz područja socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te ostalih povlastica sukladno zakonima u Hrvatskoj.

AKTIVNOST 1.1.2.

Širenje mreže korisnika kroz suradnju s Zavodima za socijalnu skrb, Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i ostalim relevantnim ustanovama na području SMŽ.

SPECIFIČNI CILJ 1.2.

Senzibilizacije zajednice, donositelja odluka i drugih dionika o politici jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom.

AKTIVNOST 1.2.1.

Periodična organizacija javnih događanja, tribina, okruglih stolova radi senzibilizacije zajednice na području županije.

AKTIVNOSTI 1.2.2.

Obilježavanje važnih datuma vezanih uz politiku jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom (Dan sindroma Down, Dan svjesnosti o autizmu, Dan cerebralne paralize, Međunarodni dan osoba s invaliditetom, Međunarodni dan djeteta...).

AKTIVNOSTI 1.2.3.

Organizacija javnih akcija upozoravanja na postojeće arhitektonske barijere te potrebe za prilagodbom javnih ustanova na području županije za osobe s invaliditetom – kontinuirano tijekom godine s naglaskom na organizirane programe u rujnu u sklopu Europskog tjedna mobilnosti

AKTIVNOSTI 1.2.4.

Poticati na osnivanje Povjerenstava za osobe s invaliditetom, na izradu gradske strategije za unaprjeđenje usluga i uvjeta života za osobe s invaliditetom na području cijele SMŽ. UOSI SMŽ je već član Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Siska.

AKTIVNOSTI 1.2.5.

Promicanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, planiranje i provođenje programa koji potiču zapošljavanje osoba s invaliditetom kroz model socijalnog poduzetništva, samozapošljavanja

ili zapošljavanjem kod poslodavaca (Promocija socijalnog poduzetništva kao prihvatljivog radnog organiziranja osoba s invaliditetom, Promocija samozapošljavanja kao jednog oblika poduzetništva.) Obilježavanje Dana socijalnog poduzetništva, Europskog tjedna održivog razvoja te zapošljavanje osoba s invaliditetom kroz poticaje HZZ, poticaje ZOSI, natječaje i mjere javnog rada.

Izvori financiranja:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Fondovi Europske unije

Državni proračun

Donacije pravnih i fizičkih osoba

Sredstva temeljem obavljanja gospodarske djelatnosti

STRATEŠKI CILJ 2:

Unaprjeđenje i širenje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

SPECIFIČNI CILJ 2.1.

Pružanje, unaprjeđenje i širenje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u zajednici.

AKTIVNOST 2.1.1. Osiguravati stručni terapeutski rad za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom te proširiti usluge radne terapije, terapije senzorne integracije, zadržati u 2022. godini uslugu i kabinet fizioterapije, održati i unaprijediti izvaninstitucionalne obrazovne usluge za djecu s TUR, (pružanje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju temeljem rješenja od strane MROSP, domaćinstvo, izvan učionička nastava)

AKTIVNOST 2.1.2.

Organizirati izlete, druženja u prostorijama udruge, sportske i kulturne sadržaje, radno-okupacijske i kreativne aktivnosti.

AKTIVNOST 2.1.3.

Povećanje dostupnosti usluga osobne podrške djeci s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom;

- organiziranje suradnje sa školama/vrtićima
- identifikacija arhitektonski prilagođenih osnovnih škola za integraciju djece s TUR
- ojačati ljudske resurse Udruge za podršku školama u kojima su integrirana djeca s TUR
- povećati ukupan broj djece s TUR u redovan sustav predškolskog i školskog obrazovanja

AKTIVNOSTI 2.1.4.

Povećanje dostupnosti usluga osobne podrške osobama s invaliditetom.

- identifikacija korisnika kojima je potrebna osobna podrška
- ojačati osobne asistente za osobnu podršku osobi s invaliditetom - edukacija
- povećati ukupan broj korisnika osobnog asistenta kroz financiranje iz projekata u sklopu trogodišnjih programa MROSP ili socijalnih fondova EU
- povećati ukupan broj osobnih asistenata
- osigurati uslugu za pomoću kući osobama s invaliditetom koje nemaju pravo na asistenta kroz Program Zaželi faza III

Redovne aktivnosti:

Radna terapija - Mala kuća – Petrinja – 4 kabineta

Terapija senzorne integracije – Mala kuća – Petrinja - 2 kabineta

Fizio terapija – Mala kuća – Petrinja – 1 kabinet

Uz redovne aktivnosti terapeuta i druge dodatne aktivnosti:

Psihosocijalna podrška osobama s invaliditetom i roditeljima djece s tur i invaliditetom – grupna i individualna –

vanjska usluga dr.sc. Daša Poredoš Lavor i Irena Milunić – na volonterskoj bazi ili kroz odobrena projektna sredstva.

Odmor od skrbi – Inkluzivna farma u Hrastovici

Godišnji susret roditelja i djece – članova udruge (u planu svibanj 2024.)

Izvori financiranja:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Fondovi EU

Državni proračun

Donacije pravnih i fizičkih osoba

Sredstva temeljem obavljanja gospodarske djelatnosti

Pružanje usluge osobne asistencije – temeljem novog Zakona o osobnoj asistenciji, iz sredstava od strane MROSP.

Pomoć u kući – poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom i starijih članova u zajednici - zapošljavanje žena za pomoć korisnicima u njihovim domovima izvori financiranja: Program ZAŽELI-prevencija institucionalizacije.

Pružanje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju temeljem rješenja od strane MROSP – usluge rane intervencije, usluge individualne psihosocijalne podrške – terapija senzorne integracije.

STRATEŠKI CILJ 3:

Jačanje kapaciteta Udruge, promicanje volonterstva, rad s članovima, razvoj specifičnih znanja i vještina pojedinih članova, razvijanje novih inovativnih usluga za članove Udruge

SPECIFIČNI CILJ 3.1.

Jačanje kapaciteta Udruge; rad s članovima te razvoj njihovih specifičnih znanja i vještina

AKTIVNOST 3.1.1.

Ljudski resursi, adaptacija i proširenje radnog prostora u kojem udruga djeluje, primjena novih tehnologija u radu udruge, zadržavanje postojećeg broja zaposlenih osoba, nabava nove informatičke opreme za rad, jačati kapacitete organizacije za neposredan rad na područjima zapošljavanja, obrazovanja, socijalnog uključivanja i dobrog upravljanja na lokalnoj razini i

unaprijediti kapacitete za pružanje učinkovitog odgovora na potrebe lokalne zajednice u kriznim situacijama.

AKTIVNOST 3.1.2.

- Izdavačka i promidžbena djelatnost (tiskanje biltena, brošure, godišnjih izvještaja, letaka o radu Udruge, programima, aktivnostima, pravima osoba s invaliditetom).
- redovito ažuriranje Internet stranice udruge (web stranice udruge i Inkluzivne farme)
- održavanje društvenih stranica Udruge (FB-Instagram)

Izvori financiranja:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Fondovi EU

Državni proračun

Donacije pravnih i fizičkih osoba

Sredstva temeljem obavljanja gospodarske djelatnosti

SPECIFIČNI CILJ 3.2.

Promicanja volonterstva

AKTIVNOST 3.2.1.

Promicati volonterstvo i dobrovoljan rad

- razvijati nove volonterske programe
- unaprjeđivati postojeće
- volonterski programi u srednjim školama
- nagrađivati volontere
- organizirati jednom godišnje tribinu na temu volonterstvo i proslavu dana volontera
- uključivanje novih članova i vanjskih suradnika u aktivnosti koje udruga provodi
- širenje mreže volontera
- promicati korporativno volontiranje

Tijekom 2024. godine u planu nam je obilježavanje u prosincu Međunarodnog dana volontera, promicanje volonterskih programa u udruzi, zadržavanje postojećih i širenje mreže novih volontera.

Udruga ima važeću Oznaku kvalitete koja joj omogućuje sudjelovanje u programu Europskih snaga solidarnosti kao organizacija koja može biti domaćin stranim volonterima te organizacija koordinator u istom programu. U slučaju otvorenih natječaja tijekom 2024. u planu je vidjeti razvoj udruge i u tom smjeru kroz partnerstva na projektima i edukacijama.

Udruga je registrirana kao organizator volonterskih aktivnosti pri MROSP i svake godine predaje izvješće organizatora volontiranja o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja

Izvori financiranja:

Donacije pravnih i fizičkih osoba

Sredstva temeljem obavljanja gospodarske djelatnosti

STRATEŠKI CILJ 4:

Suradnja i umrežavanje s organizacijama civilnog društva, lokalno, na nacionalnoj razini, na području EU i šire.

SPECIFIČNI CILJ 4.1.

Sudjelovanje u stvaranju mreže socijalnih usluga s ciljem osiguranja integrirane socijalne usluge u zajednici

AKTIVNOST 4.1.1.

Periodično sudjelovati u konzultativnim procesima i surađivati sa svim relevantnim akterima na području Sisačko – moslavačke županije i na nacionalnoj razini

- pratiti napredak suradnje Udruge s drugim relevantnim akterima
- predlagati predstavnike Udruge u razna povjerenstva, radne skupine

AKTIVNOST 4.1.2.

Periodično sudjelovati u javnim kampanjama za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom na regionalnoj i nacionalnoj razini

- organizirati rasprave o važnim pitanjima za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom - inkluzija
- provoditi edukativno – promotivne kampanje
- suradnja sa Savezima na nacionalnoj razini

SPECIFIČNI CILJ 4.2.

Sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima zagovaranja jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom na nacionalnoj i regionalnoj razini

AKTIVNOST 4.2.1.

Sklopiti Sporazume o suradnji – umrežavati Udrugu

- s pružateljima usluga u zajednici posebno ZSS i javnim sektorom prema potrebama korisnika i mogućnostima za pružanje usluga koje Udruga osigurava na lokalnoj razini
- organizirati sastanke Udruge s info materijalima, Protokolom i prijedlogom/predloškom Sporazuma o suradnji (jedinice lokalne područne i regionalne uprave i samouprave, institucija, druge Udruge)

Suradnja i umrežavanja:

Udruga ima partnerske sporazume na aktualnim projektima koji će se većim dijelom provoditi i tijekom 2024. godine s brojnim udrugama, organizacijama civilnoga društva i centrima u sustavu socijalne skrbi, a na projektima su partneri i Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, HZZ, ZSS.

Sporazum o međusobnoj suradnji 2012. – udruge potpisnice – Udruga slijepih Sisak-SMŽ, Dijabetičko društvo grada Siska, UOSI SMŽ, Udruga invalida rada grada Siska, Udruga za terapijsko jahanje KAS, GI Moj grad Sisak.

Hrvatski savez udruga OSIce – nacionalno djelovanje, umrežavanje i suradnja s drugim Udrugama te s Ministarstvima.

PLATFORMA 53 - savez petrinjskih udruga : Udruga GRAK, Udruga mladih K.R.I.D., Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Udruga Pomoć starijim

osobama, Udruga Naš život, Udruga mladih Novi svijet, Društvo naša djeca Petrinja, Centar za osobni razvoj IZVOR i Udruga HURA.

STRATEŠKI CILJ 5:

Razvoj društvenog poduzetništva (gospodarska djelatnost – ekonomski održivost)

SPECIFIČNI CILJ 5.1.

Razvoj i pokretanje novih društveno-poduzetničkih aktivnosti

AKTIVNOST 5.1.1.

- istraživanje tržišta
- povratne informacije potrošača
- praćenje trendova
- dobro razmotrena realna konkurenčija

AKTIVNOST 5.1.2.

- isplativost poslovnog pothvata
- potrebna količina robe ili usluga za ostvarivanje dobiti
- odnos uloženih sredstava i vrijeme potrebno za realiziranje dobiti
- imamo li ljudske, materijalne i financijske resurse

AKTIVNOST 5.1.3.

- ima li organizacija potrebno znanje
- marketing
- utvrđivanje cijena usluga ili robe
- kvalitetna tehnologija za pružanje usluga i roba
- osiguran sustav kvalitete vrednovanja.

AKTIVNOST 5.1.4.

- utjecaj pothvata na zajednicu
- analiza utjecaja na direktne korisnike
- analiza utjecaja indirektne korisnike
- analiza utjecaja pokrenutog pothvata na razvoj zajednice
- osiguranje održivosti

SPECIFIČNI CILJ 5.2.

Razvoj specijaliziranih radnih mesta za OSI i njihovo osnaživanje i edukacija

AKTIVNOSTI 5.2.1.

- Studijska putovanja – primjeri dobre prakse
- Umrežavanja
- Partnerstva

AKTIVNOSTI 5.2.2.

- radionice društvenog poduzetništva

- edukacija OSI
- edukacije upravljačkog i marketinškog tima

Punjeno ugostiteljskog šećera

Zaposlena osoba s invaliditetom, financiranje plaće 60% sredstvima Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 40% samofinanciranje od prodaje ugostiteljskog šećera.

Tijekom 2024. ugovaranje novih kupaca, širenje ponude i ulaganje u strojeve i održavanje.

2. CILJEVI PROGRAMA

Dugoročni ciljevi: Poboljšati kvalitetu života i socijalnu uključenost osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Razviti socijalne usluge i izvaninstitucionalne oblike skrbi za osobe s invaliditetom, djecu i mlade s teškoćama u razvoju u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Kratkoročni ciljevi: Olakšati integraciju djece-budućih školskih obveznika u redovan odgojno- obrazovni sustav te odraslih članova Udruge u užu i širu društvenu zajednicu. Također nam je cilj i unapređenje komunikacijskih vještina, emocionalno osnaživanje, socijalna i duhovna podrška, uz jačanje prilagodbenih kapaciteta, promocija i poticanje izvaninstitucionalnih oblika skrbi za osobe s invaliditetom, društvena integracija osoba s invaliditetom, podrška osnivanju roditeljskih akcijskih grupa kao oblika djelovanja civilnog društva u zajednici sa svrhom lobiranja za prava i interes OSI, zapošljavanje OSI.

3. KORISNICI

Izravni korisnici (broj i struktura):

Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije ima 257 članova – do 30. studenoga 2023. godine. Upisano je u 2023. godini 9 novih članova, od čega je 8 djece s teškoćama u razvoju. Promatrajući spolnu strukturu, od 9 upisanih 8 je muškog i 1 ženskog roda.

Prosječno pružamo tijekom cijelodnevnog rada Male kuće oko 150 terapijskih usluga tjedno za ukupno 92 korisnika. Od tog broja 60 je mlađih do 7 godina što govori o velikoj ulozi Udruge u županiji kada je u pitanju rana intervencija za djecu s TUR., što je prepoznao i UNICEF Hrvatska.

Gledajući strukturu članova dolaze iz slijedećih krajeva: Sisak (46), Petrinja (27), Hrvatska Kostajnica (8), Popovača (2), Lekenik (3), Martinska Ves (2), te po 1 iz Dvora, Gline, Novske i Sunje.

Uslugu radne terapije 75 djece, 52 terapiju senzorne integracije te 28 uslugu fizioterapije, 14 neurofeedback sa 181 roditelja/skrbnika, članova obitelji nakon terapija provodi se individualizirani razgovor s uputama i osnaživanjem za nastavak rada s djecom kod kuće. Udruga također na web stranici pruža online savjete i prijedloge vježbi za rad kod kuće.

Kada govorimo o djeci uključenoj u pružanje psihosocijalne podrške u UOSI SMŽ po dobnoj strukturi stanje je ovako:

od 0 do 3 godine – 12
od 4 do 8 godina – 38
od 9 do 16 godina – 23
od 17 do 20 godina – 1
20 + - 1

Kod pružanja usluga djeca i mladi dolaze nam s različitim intelektualnim i tjelesnim oštećenjima, a najzastupljenije su slijedeće razvojne teškoće:

Govorno-jezični poremećaj (39),
Poremećaj iz spektra autizma (25),
Neurorazvojne teškoće (7),
Down sindrom (6),
Pervazivni razvojni poremećaj (11),
Distoni sindrom (3),
Mikrocefalija (2),
Kašnjenje u usvajanju posturalnih reakcija (7),
Cerebralna paraliza (3),
Kašnjenje u komunikacijskom razvoju (9).

Po dvije dijagnoze postoje za selektivni mutizam, neurorizično dijete, a jednu dijagnozu za intelektualne teškoće, kronično bubrežno zatajenje, smetnje senzorne integracije, poremećaji sa stereotipnim pokretima, blaža taktilna i slušna odstupanja, aduktus, ataxia, R62-izostanak očekivanog normalnog fiziološkog razvoja, atipičan komunikacijski obrazac, ADHD, SMA 1, kašnjenje u psihomotornom razvoju, konstipacija, neutropenija, Mowat Willson sindrom, teškoće hranjenja, hipotrofija, spastična tetrapareza, poremećaj komunikacije, socijalne interakcije i senzoričke integracije, nedonošće, hipotonija, bronhopulmonalna displazija i specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija.

Uslugu osobne asistencije koristi 19 osoba s invaliditetom, nastavak usluge je planiran temeljem novog Zakona o osobnoj asistenciji.

Udruga je prijavila projekt u Programu Zaželi na period od 36 mjeseci, gdje je planirano da 30 zaposlenih osoba pruža potrebnu podršku za 180 krajnjih korisnika.

U projektnim aktivnostima Inkluzivne farme sudjeluje 23 mladih i odraslih osoba s invaliditetom.

b) Neizravni korisnici (broj i struktura):

Predškolske i školske odgojne i obrazovne ustanove:
stručni djelatnici i zaposlenici vrtića i škola po potrebi koji se u svom radu susreću s djecom s razvojnim teškoćama bit će uključeni u edukativne i suportne radionice s temama i ciljem da ih informiramo i dodatno osnažimo o najboljim načinima pristupa u radu i metodama poučavanja djece i mladih s teškoćama i invaliditetom.

Centri za socijalnu skrb:

6 Centara socijalne skrbi (Petrinja, Sisak, Novska, Glina, H.Kostajnica i Dvor) informirat ćemo o programskim aktivnostima te pozvati na suradnju da informiraju roditelje i obitelji kojima treba psihosocijalna podrška a nisu članovi Udruge na aktivnosti i njihovo vrijeme provedbe koje nudimo. Zavodi za socijalnu skrb, sukladno izraženim potrebama i procjenama stručnog tima izdaje uputnice za korištenje rane razvojne i psihosocijalne podrške u Udruzi osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije. Također je pojačana suradnja i kroz program Zaželi jer sudjeluju u potvrdi odabira korisnika koji imaju potrebe u zajednici

Regionalna i lokalna uprava i samouprava:

4 jedinice lokalne uprave s kojima surađujemo (Petrinja, Sisak, Glina i Novska) i 1 jedinica regionalne samouprave (Sisačko-moslavačka županija) – aktivnosti udruge sufinanciraju se iz njihovih proračuna, stoga će biti informirani i pozivani na sve aktivnosti programa koje će biti otvorenog tipa kroz edukativno - suportne radionice.

Udruge i građanske inicijative:

UOSI SMŽ kroz Sporazum o suradnji s pet OCD iz Grada Siska, Platformu 53 s petrinjskim OCD, te nacionalno kroz Savez OSIce surađuje s brojnim Udrugama kako kroz partnerstva u projektima, tako i razvijanje međusobne suradnje, razmjene informacija, edukaciju, osnaživanje...

Opća populacija građana:

putem medija i društvenih mreža te web stranice Udruga bit će informirani o ovom programu, pozivani na otvorene sadržaje tipa edukativno suportnih radionica a dodatno će biti i osvješteni o problemima roditeljstva u obiteljima djece s teškoćama u razvoju i senzibilizirani i educirani u vezi socijalizacije i društvene uključenosti osoba s invaliditetom.

4. ANALIZA PROBLEMA

STANJE OSOBA S INVALIDITETOM U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI

U Sisačko-moslavačkoj županiji žive 27.926 osobe s invaliditetom (HZJZ, ožujak 2023) koje čine 19,3% ukupnog stanovništva Sisačko-moslavačke županije. Invaliditet je prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina – 1100 djece s TUR. Do 4 godine 911, od 5 do 9 godina 740, od 10 do 14 godina 898 i od 15 do 19 godina 1100. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Sisačko-moslavačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA		SMŽ	SISAK	PETRINJA
broj osoba s invaliditetom		27 926	8630	4173
broj djece s TUR		3649	1360	523
osobe s oštećenjem lokomotornog sustava		8604	2534	1303
osobe s intelektualnim oštećenjem		1691	368	216
osobe sa senzornim teškoćama	oštećenje vida	1201	320	197
	oštećenje sluha	1098	331	174
	gluhosljepoča	8	1	4
osobe s ostalim vrstama invaliditeta	oštećenje govorno-glasovne komunikacije	2093	450	357
	oštećenje središnjeg živčanog sustava	5517	1989	749
	oštećenja perifernog živčanog sustava	1029	328	129
	oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	7310	2156	1099
	mentalna oštećenja	7852	2445	1119

	višestruka oštećenja	9564	2873	1379
poremećaji iz spektra autizma		180	62	31
down sy		67	13	12
Broj djece i mladih s TUR po dobnim skupinama	SMŽ	SISAK	PETRINJA	
0 do 4	911	487	121	
5 do 9	740	340	111	
10 do 14	898	256	119	
15 do 19	1100	277	172	
20 do 24	971	204	201	
PODACI ZAVODA ZA SOCIJALNU SKRB U SMŽ		PETRINJA	SISAK	H.KOSTAJNICA
broj djece s TUR		122	548	51
broj osoba s invaliditetom		704	1152	125
broj korisnika doplatka za pomoć i njegu		569	1630	390
broj korisnika osobne invalidnine		257	652	125
broj korisnika status roditelja njegovatelja - njegovatelja		45	90	26
broj korisnika socijalnih usluga		753		
smještaj		112	366	57
pomoć u kući		102	78	139
prva socijalna usluga		234	49	8
savjetovanje i pomaganje		170	240	10
smještaj u udomiteljske obitelji		47	212	31
smještaj u ustanova		65	154	26
rana razvojna podrška		18	27	6
psihosocijalna podrška		5	22	4
boravak				5
organizirano stanovanje				8

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava

Na području županije djeluju samo 2 ustanove u mreži socijalnih usluga za mlade osobe s invaliditetom i one starije – Dom za psihički bolesne odrasle osobe Petrinja – oštećen u potresu – korisnici izmješteni i Centar za rehabilitaciju Komarevo (preko 100 na listi čekanja) Niti jedna ustanova u mreži socijalnih usluga na području Sisačko-moslavačke županije ne pruža sveobuhvatnu psihosocijalnu podršku za djecu s TUR kao što trenutno pruža UOSI SMŽ (radna terapija, terapija senzorne integracije, fizioterapija, povremeno mala škola, pomoći u učenju, odmor od skrbi, individualne i grupne psihosocijalne podrške za roditelje i osobe s invaliditetom, usluga osobne asistencije, pomoći u kući OSI i starijim osobama kroz program Zaželi, druženja, različite aktivnosti u slobodno vrijeme (kazališne radionice, ljetni sportski kamp, domaćinstvo...)).

UOSI SMŽ je svojim djelovanjem najviše utjecala razvoju dopunskih i alternativnih socijalnih usluga usmjerenih djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom kroz veću dostupnost i proširenje postojećih usluga koje nudi javni sektor u Sisačko-moslavačkoj županiji. To je u skladu i s reformskim ciljevima Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te Strategijom razvoja sustava socijalne skrbi u kojoj se naglašava uloga nevladinih organizacija kao pružatelja usluga u zajednici.

Prema indeksu razvijenosti Sisačko-moslavačka županija uvrštena je u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75% prosjeka republike Hrvatske. Konkretno, indeks za SMŽ iznosi 48,50 od kojih su gradovi iz kojih većinom dolaze naše članovi u skupini s indeksom razvijenosti manjim od 50% odnosno između 50 i 75 posto.

Sisačko-moslavačka županija prema BDP-u po stanovniku spada u donji dio ljestvice svih hrvatskih županija. Ratnim razaranjima bilo je zahvaćeno više od pola teritorija Sisačko-moslavačke županije a posljedice ratnih razaranja su nažalost još i danas vidljive. Iako su protekle gotovo dvije godine od razornog potresa iz prosinca 2020. godine, i dalje su vidljive njegove katastrofalne posljedice. Posljedice ovih događaja imaju nesaglediv učinak na socijalno osjetljive skupine i njihovo socijalno uključivanje.

Ukupno demografsko kretanje županije izrazito je negativno. Najgore je u Vukovarsko-srijemskoj županiji, a slijedi ju odmah Sisačko-moslavačka s minusom od skoro 12 posto stanovništva. Demografskoj lošoj slici županije pridonosi i gustoća naseljenosti gdje su velike razlike u ruralnim dijelovima u negativnom smislu.

Mreža zdravstvenih ustanova na području Sisačko-moslavačke županije koji nude djelomične i nedostatne rehabilitacijske usluge (radna terapija, fizioterapija, logoped, neuropedijatar, neurofizijatar) uključuju Opću bolnicu dr. Ivo Pedišić u Sisku i Lječilište Topusko, ali osim što su nedostatne one nisu jednako dostupne svom stanovništvu županije jer ono koje živi u

ruralnim krajevima nema istu kvalitetu usluge kao u urbanim središtima niti imaju povoljnju prometnu povezanost. Usluga patronažne skrbi i zdravstvene njegе u kući nije također svuda regionalno ravnomjerno raspoređena i broj sestara za patronažnu skrb je u granicama standarda i normativa predviđenog Pravilnikom.

Ne postoje mobilni timovi u SMŽ za integraciju osoba s invaliditetom i djecu s TUR u društvo. Pružatelji jedne od ključnih usluga rane intervencije i podrške logopeda, edukacijskog rehabilitatora i radnog terapeuta djeluju na području tek tri jedinice lokalne samouprave, a ona se pruža kroz organizacije civilnog društva koje nemaju kontinuirano i održivo financiranje te je usluga ovisna o projektnim ciklusima. Za djecu s teškoćama u razvoju kao osobito ranjivoj skupini nužno je osigurati trajnu brigu kroz ranu intervenciju, uključivanje u predškolske ustanove i u škole uz osiguravanje pomoćnika u nastavi.

ZAKONSKI I STRATEŠKI OKVIRI ZA PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI

Odlukom Vlade RH od 10. prosinca 2021. godine (NN 136/21) donesen je **Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine**, koji je akt strateškog planiranja a u središte stavlja uključivanje socijalno osjetljivih skupina određivanjem prioriteta i mjera za ostvarivanje posebnih ciljeva. U vremenu pandemije izazvane bolešću COVID-19 i potresa koji su pogodili Banovinu, sustav socijalne skrbi, a time i svi pružatelji socijalnih usluga, našli su se pred dodatnim izazovima u rješavanju teškoća vezanih uz ionako složene, zahtjevne i brojne potrebe građana.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike provodi višegodišnji proces suradnje s organizacijama civilnog društva koje djeluju u području socijalne skrbi i to putem financiranja programa i projekata, pri čemu Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije daje prijedloge programa i projekata suradnje te sklapa namjenske ugovore o financiranju istih.

Cilj finansijskih potpora, jednogodišnjih projekata i višegodišnjih programa je povećanje dostupnosti izvaninstitucijskih socijalnih usluga, podrška procesu deinstitucionalizacije i transformacija pružatelja socijalnih usluga, kao i razvoj alternativnih i inovativnih socijalnih usluga koje nisu propisane Zakonom o socijalnoj skrbi.

Time se potiče razvoj socijalnih usluga koje nisu dovoljno razvijene i kojima se osigurava veća dostupnost usluga i podrška korisnicima u zajednici u kojoj žive. Na ovaj se način organizacije civilnog društva, pa i UOSI SMŽ se pojavljuje kao značajni partner u pružanju socijalnih usluga. Zajedničkim djelovanjem različitih dionika uspješnije se odgovara na potrebe korisnika na području na kojem žive te određuju prioriteti za daljnji razvoj usluga u lokalnoj zajednici.

Prioritet 1. Dostupnost i ravnomerni regionalni razvoj socijalnih usluga

Prioritetno područje odnosi se na oticanjanje i smanjenje regionalne nejednakosti u pružanju socijalnih usluga osiguravanjem šireg obuhvata socijalnih usluga i razvojem novih usluga u

svrhu zadovoljavanja potreba socijalno osjetljivih skupina i podržavanja života u zajednici te prevencije socijalne isključenosti pojedinaca.

Posebni cilj 1. Povećanje dostupnosti socijalnih usluga

Prioritet 2. Kvaliteta i održivi razvoj socijalnih usluga

Prioritetno područje odnosi se na unaprjeđenje upravljanja socijalnim uslugama i jačanje kapaciteta pružatelja socijalnih usluga.

Posebni cilj 3. Unaprjeđenje upravljanja socijalnim uslugama

Plan razvoja socijalnih usluga u Sisačko-moslavačkoj županiji za razdoblje 2015.-2020. godine, čije je važenje produljeno Odlukom Skupštine Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 31. prosinca 2022. godine, orientacijski je na lokalnoj razini i glavni strateški dokument iz područja socijalne skrbi o najugroženijima kojim se razvija i strateški unaprjeđuje rad Udruge osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije.

Ulaskom u Europsku uniju ušli smo i u kompleksni te zahtjevni proces deinstitucionalizacije usluga u području socijalne skrbi. Zadaća Županije jest i provođenje direktiva Europske unije u izgradnji efikasnog civilnog društva. Potrebno je ne samo razviti nove oblike deinstitucionalne skrbi za potrebite, nego unaprijediti i razviti institucionalni odnos prema udrugama. Na županiji leži odgovornost za poticanje suradnje s udrugama, te podrška i vrednovanje naših programa i projekata. Potiče se i nadzire razvoj mreže socijalnih usluga od strane udruga civilnog društva kao kvalitetnijih i jeftinijih pružatelja.

PRIORitet 1: Razvoj održivih, inovativnih, deinstitucionaliziranih i ciljanih socijalnih usluga za sve ranjive skupine u Sisačko-moslavačkoj županiji

Operativni cilj 1.6.: Razviti cijelovite i održive programe rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju te sustav podrške u obrazovanju djece s teškoćama u razvoju.

Usluge rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju uključuju terapiju logopeda, fizioterapiju, radnu terapiju, patronažu edukacijskog rehabilitatora, dječjeg psihologa, terapiju senzorne integracije i kineziterapiju.

PRIORitet 2: Unapređenje dostupnosti socijalnih usluga u svim dijelovima Sisačko-moslavačke Županije

Operativni cilj 2.2.: Podržati slabije razvijene dijelove županije u razvoju inovativnih, održivih socijalnih usluga za sve ranjive skupine kako bi se spriječila višestruka deprivacija dijela granana.

PRIORitet 3: Daljnji razvoj kapaciteta i umrežavanje pružatelja socijalnih usluga u Županiji

Operativni cilj 3.3.: Promicati održive modele financiranja uspješnih programa organizacija civilnog društva.

Operativni cilj 3.4.: Unaprijediti znanje i vještine stručnjaka u apliciranju na europske i domaće natječaje za projekte.

Operativni cilj 3.5.: Poticati razvoj volonterskih programa u zajednici.

Operativni cilj 3.6.: Unaprijediti znanje i vještine pružatelja socijalnih usluga u ustanovama socijalne skrbi i organizacijama civilnog društva, s posebnim naglaskom na pružanje visoko-specijaliziranih i ciljanih usluga.

**UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SISAČKO-MOSLAVAČKE KAO
PRUŽATELJ SOCIJALNIH USLUGA**

MALA KUĆA (sjedište Udruge)
adresa: Jelene Babić 18, 44250 Petrinja
popis usluga:

- radna terapija – 3 terapeuta – 3 grupe
- terapija senzorne integracije – 2 terapeuta – 2 grupe
- fizioterapija - 1 terapeut - 1 grupa korisnika
- neurofeedback – 2 terapeuta
- osobna asistencija
- psihosocijalna podrška osi i roditeljima djece s tur i invaliditetom – grupna i individualna
- potpora i podrška u kući starijim osobama i osobama s invaliditetom
- upis novih članova
- volonterski programi

PROJEKTNI I ADMINISTRATIVNI URED
adresa: S. S: Kranjčevića 5/1, Sisak
popis usluga:

- pružanje aktivnosti informiranja u obliku direktnog rada sa strankama iz područja socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te ostalih povlastica sukladno zakonu
- pisanje, provedba i izvještavanje projektnih aktivnosti UOSI SMŽ
- vođenje administrativnih poslova UOSI SMŽ
- obilježavanje važnih datuma vezanih uz politiku jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom
- periodično sudjelovanje u konzultativnim procesima i surađivanje sa svim relevantnim akterima na području Sisačko – moslavačke županije i na nacionalnoj razini (razna povjerenstva, radne skupine, rad u savezima i LAG-u)

INKLUZIVNA FARMA – HRASTOVICA - Centar za poludnevni boravak
Adresa: Hrastovica 9, Hrastovica

- poludnevni boravak za 10 osoba
- prepoznavanje, uzgoj, branje i obrada namirnica, osnaživanja i edukacije osoba s invaliditetom, vrtlarenje, radionice sakupljanja i prerade samoniklog bilja, radionice uzgoja, obrade, pripreme i posluživanja hrane te radionice iz područja voćarstva.
- periodična organizacija javnih događanja, tribina, okruglih stolova radi senzibilizacije zajednice na području županije i šire

- obilježavanje važnih datuma vezanih uz politiku jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom
- organizacija javnih akcija upozoravanja na postojeće arhitektonske barijere te potrebe za prilagodbom javnih ustanova na području županije za osobe s invaliditetom
- godišnji susret roditelja i djece
- volonterski programi

SOBA ČUDA – SISAK – planirana izgradnja Centra na novoj lokaciji – postojeći prostor i zgrada stradali u potresu u prosincu 2020. godine

5. ANALIZA POTREBA

UOSI SMŽ na osnovu anketnih ispitivanja svojih članova i evaluacija koje radi za pojedine projekte redovno dobiva povratne informacije od svojih korisnika i potrebama koje postoje.

Poludnevni boravak za mlade osobe s invaliditetom.

Nedostatak logopedske usluge u Sisačko-moslavačkoj županiji te zapošljavanje logopeda definitivno je prioritet u svim sredinama. Velik broj iskazalo potrebu za nekim oblicima kinezioterapije, sporta i rekreativskih aktivnosti za djecu s TUR.

Slijede novi i za našu županiju nedostupni i inovativni oblici terapija kao što su Brain gym, Montesori, ABA terapija i Tomatis terapija.

Kada je u pitanju razvoj stručne podrške u kućanstvu – patronaža – najviše iskazanih potreba je za rad edukacijskog rehabilitatora u obitelji, dok ih je dosta iskazalo potrebu za dolaskom radnog terapeuta u patronažu u smislu vježbanja navika svakodnevnih vještina.

Ovi podaci trebaju nam biti orijentir u razvoju i planiranju novih socijalnih usluga pri pisanju novih projektnih prijedloga.

6. ZAKLJUČAK

Opći cilj svih aktivnosti UOSI SMŽ u 2024. godini je prevencija institucionalizacije djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom i to kontinuiranim razvojem i inovativnom ponudom socijalnih usluga u Sisačko- moslavačkoj županiji.

Sve opisane aktivnosti doprinose decentralizaciji psihosocijalnih usluga – jačanju socijalnih usluga na lokalnom i regionalnom nivou; psihosocijalnom osnaživanju i djece i članova obitelji; osoba s invaliditetom te povećanoj zaposlenosti stručnjaka s lokalnog područja – oспособljeni su i formirani multidisciplinarni timovi u životnoj sredini korisnika socijalnih usluga; obitelji-članovi Udruge i korisnici usluga upoznati su i ojačani sa suvremenim metodama postupanja i rehabilitacije.

U Petrinji, 2. prosinca 2023. godine

Program izradila:
Snježana Tomašević, izvršna direktorka